

PÖYTÄKIRJA / PROTOKOLL

Suomi-Norja poroaitakomissio Finsk-norsk reingjerdekommissjon

Aika/Tid	25-26.10.2017
Paikka / Sted	Rovaniemi, Hotelli Santa Claus
Komission jäsenet Kommisjonsmedlemmer til stede	<ul style="list-style-type: none">- Hannu Linjakumpu, yksikön päällikkö, Lapin ELY-keskus Lapplands ELY-senter ordstyrer 2017- Anne Ollila, toiminnanjohtaja, Paliskuntain yhdistys virksomhetsleder, Reinbeitedistriktenes forening- Leo Kortessalmi, rikoskomisario, Lapin Poliisilaitos Lapplands politidepartement- Morten Floor Landbruks- og matdepartementet- Johan I. Hætta Landbruksdirektoratet- Katarina Påve Gaup Norske Reindriftsamers Landsforbund
Sihteerit Sekretariat	Finsk sekretær <ul style="list-style-type: none">- Kari Henttunen, gjerdearbeidsleder, Reinbeitedistriktenes forening Norsk sekretariat <ul style="list-style-type: none">- Stein Tage Domaas seksjonssjef, Landbruksdirektoratet,- Per Johnny Sara rådgiver, Landbruksdirektoratet
Muut osallistujat Andre deltagere	Marja Anttonen porotalousneuvoja Paliskuntain yhdistys Deltagere som del av den norske delegasjonen <ul style="list-style-type: none">- Ingolf Balto
Tulkki/Tolk	Heli Mikkola Gården

Asia 13/17 Kokouksen avaus

Puheenjohtaja avasi kokouksen klo 10.05 ja toivotti osallistujat tervetulleiksi kokoukseen Rovaniemelle.

Ordstyrer åpnet møtet kl 10:05 og ønsket deltakere velkommen til møtet i Rovaniemi.

Sak 13/17 Åpning av møtet

Ordstyrer åpnet møtet kl 10:05 og ønsket deltakere velkommen til møtet i Rovaniemi.

Asia 14/17 Vahvistetaan osallistujat

Hannu Linjakumpu on Suomen delegaation johtaja Lapin ELY-keskuksesta. Muut jäsenet ovat Anne Ollila toiminnanjohtaja Paliskuntain yhdistyksestä ja uutena jäsenenä Ossi Hyvösen tilalle Leo Kortessalmi rikoskomisario Lapin poliisista. Morten Floor on Norjan maatalous- ja ruokaministeriöstä. Johan I. Heatta maatalouden keskusvirastosta, Katarina Påve Gaup Norjan poronhoitajasaamelaisten jäsen. Kokouksen sihteerinä on Kari Henttunen, aitatyönjohtaja Paliskuntain yhdistyksestä.

Päätös

Poroaitakomissio merkitsee asian tiedoksi.

Sak 14/17 Deltakerne fastsettes

Hannu Liljakumpu er leder for Finlands delegasjon fra Lapplands ELY-senter. Andre medlemmer er Anne Ollila virkssomhetsleder i Reinbeitedistriktenes forening. Nytt medlem er Leo Kortessalmi, kriminalpolitikommisær fra Lapplands politi. Leo Kortessalmi erstatter Ossi Hyvönen. Morten Floor er fra Landbruks- og matdepartementet, Johan I. Hætta fra Landbruksdirektoratet, Katarina Påve Gaup er medlem i Norske Reindriftsamers Landsforbund. Sekretær i møtet var Kari Henttunen, gjerdearbeidsleder i Reinbeitedistriktenes forening.

Vedtak

Reingjerdekommissjonen tok saken til orientering.

Asia 15/17 Asialistan hyväksyminen

Esityslista käytiin läpi ja lisättiin kohtaan 11. maiden katsaukset hermoaivosairaudesta (CWD).

Päätös

Esityslista hyväksyttiin lisäyksillä.

Sak 15/17 Godkjenning av saksliste

Sakslista ble gått gjennom. Til punkt 11. ble det lagt til en gjensidig orientering om landenes oppfølging av utbruddet av CWD.

Vedtak

Sakslista ble godkjent med tillegg til punkt 11.

Asia 16/17 Aikaisempien kokousten pöytäkirjojen hyväksyminen ja allekirjoittaminen

Edellisen komission Tromsan kokouksen pöytäkirja on vielä kääntämättä ja allekirjoittamatta. Käytiin läpi menettely sen osalta.

Norjan delegaatio näki puutteita edellisen Hetan kokouksen pöytäkirjan osalta. Pöytäkirja tulee olla lyhyempi ja selkeämpi päätöspöytäkirja. Norjan delegaatio esitti, että se voisi kokouspäivien aikana muokata ja lyhentää ko. pöytäkirjan sekä tehdä siitä päätöspöytäkirjan hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi.

Päätös

Komission sihteeristö saattaa loppuun Tromsan kokouksen pöytäkirjan käännöksen ja toimittaa sen hyväksyttäväksi ja allekirjoitettavaksi kokouksessa mukana olleille komission jäsenille.

Poroaitakomissio hyväksyi, että norjalainen delegaation esityksen edellisen Hetan kokouksen pöytäkirjan muokkaamisen lyhyemmäksi päätöspöytäkirjaksi ja lähettää sen Suomen delegaatiolle käännettäväksi ja kommentoitavaksi ja edelleen allekirjoitettavaksi.

Sak 16/17 Godkjenning og underskrivning av protokoller fra tidligere møter

Protokollen fra møtet i Tromsø høsten 2016 er fortsatt ikke oversatt og underskrevet. Man gikk gjennom framgangsmåten angående å få slutført protokollen.

Norges delegasjon så mangler angående protokollen fra forrige møte. Protokollen skal være kortere og klarere. Norges delegasjon foreslo at de kunne i løpet av møtedagene bearbeide og forkorte protokollen.

Vedtak

Den norske delegasjonen sitt sekretariat sørger for oversettelsen av Tromsø-møtets protokoll og besørger at protokollen godkjennes og blir underskrevet av kommisjonens medlemmer som var til stede på møtet.

Gjerdekommisjonen godtok den norske delegasjonens forslag om å bearbeide protokollen fra møtet i Enontekio. Protokollen sendes til Finlands delegasjon for oversettelse og kommentering og videre til underskrivning.

Asia 17/17 Norjan esitys koskien aitakomission kokousten läpiviemistä.

Norjan delegatio on toimittanut aitakomission jäsenille etukäteen tutustumista varten uuden esityksen (liite 1) kokouksiin liittyvien työrutiinien ja prosessien läpikäymisestä ja hyväksymisestä.

Päätös/

Käytiin tehty esitys läpi ja päätettiin tehdä siihen seuraavat muutokset:

- komission jäsen Ossi Hyvösen tilalle muutetaan Leo Kortessalmi pöytäkirjojen päätösten juokseva numerointi aloitetaan Hetan kokouksen pöytäkirjasta alkaen vakioasioiden kohdassa 5. b. priorisoidaan huoltokohteita seuraavan vuoden aikana
- vakioasioiden kohtaan 7. lisätään kokoukselle vara-ajankohta
- kokousten vakioasioihin lisätään kohta ”muut asiat” kohdan 7 jälkeen katselmuksissa voidaan käyttää erikoistilanteissa tulkkia, muutoin toimitaan englannilla ja muilla jäsenten hallitsemilla kielillä.

Sak 17/17 Norges forslag angående gjennomføring av gjerdekomisjonens møter

Norges delegasjon har utarbeidet et forslag til arbeidsbeskrivelse for gjennomføring av kommisjonens møter og befaringer (vedlegg 1).

Vedtak

Kommisjonen vedtok følgende endringer i fremlagt forslag til arbeidsbeskrivelse:

- kommisjonens medlem Ossi Hyvönen blir erstatt med Leo Kortessalmi
- løpende nummerering av protokollenes vedtak blir begynnet fra møtet i Hetta
- ved standardsaker punkt 5.b. prioriteres vedlikeholdpunkter til det kommende året
- til standardsakenes punkt 7. blir det lagt til et alternativt tidspunkt for møtet
- ved standardsaker blir det lagt til punkt ”andre saker” etter punkt 7

- ved spesielle situasjoner ved gjennomføring av befaringer kan man bruke tolk, ellers bruker man engelsk og andre språk som medlemmene behersker.

Asia 18/17 Katsaus ajankohtaisiin porotalousasioihin molemmissa maissa**Päätös**

Merkittiin tiedoksi molempien maiden antamat katsaukset.

Sak 18/17 Oversikt om aktuelle reindriftsaker i begge landene**Vedtak**

Oversikten fra begge landene ble tatt til orientering.

Asia 19/17 Molempien maiden raja-aitakatsaukset**Sak 19.1/17 Mikonojan tukikohta**

Käytiin läpi tilannekatsaus yhteisen Mikonojan tukikohdan tilanteesta edellisen kokouksen jälkeen. Metsähallitus on ilmoittanut, että estettä tukikohdan rakentamiselle osoitetulle paikalle ei ole.

Päätös

Poroaitakomissio merkitsee metsähallitukselta saadun viestin tiedoksi.

Työmaa-asunnon rakennusprojektia jatketaan hakemalla rakennusluvat kunnalta. Tehdään hankintoja jo vuonna 2017 ja laskutetaan näihin hankintoihin Norjalta enintään 80 000 kruunua. Tämä on Norjan osuus rakentamiskustannuksista. Norjan puolelta henkilöillä jotka vastaavat aitojen kunnossapidosta, on oikeus käyttää kämppää kunnossapitotöiden yhteydessä.

Sak 19/17 Gjerdeoversikt fra begge landene**Sak 19.1/17 Mikonoja base.**

Den finske delegasjonen gikk gjennom statusen for oppføring av hytten ved Mikonoja etter forrige møte. Skogsdepartement har meldt at det ikke er noen hinder for å bygge en base på det området.

Vedtak

Reingjerdekommissjonen tar tilbakemeldingen fra Skogsdepartement til orientering. Byggeprosjektet gjennomføres som planlagt og det skal snarlig søkes om byggeløyve fra kommunen. Det skal legges opp til at Norge faktureres med inntil 80 000 kroner i 2017. Dette utgjør Norges andel til oppføring av hytten, og gir norsk personell som har ansvar for vedlikehold av gjerdet mulighet til å benytte hytten.

Asia 19.2/17 Tupalaki-Angeli –välin muutostarpeitten osalta.

Metsähallitus on ilmoittanut, että se ei anna räjäytyslupaa alueelle

Päätös

Poroaitakomissio merkitsee metsähallitukselta saadun viestin tiedoksi. Koska metsähallitus ei anna lupaa kallionräjäytystyön suorittamiselle, Mukkaojan räjäytystöistä luovutaan ja kulkemisen helpottamiseksi etsitään muita vaihtoehtoja.

Sak 19.2/17 Hva det kommer til forandringsbehov mellom Tupalaki-Angeli

Skogsdepartement har meldt at det ikke gis tillatelse for sprenging i området.

Vedtak

Reingjerdekomisjonen tar saken til orientering. Med bakgrunn i Skogsdepartementets beslutning skal man se på andre løsninger som skal lette ferdselen langs gjerdet hvis det skulle være nødvendig.

Asia 19.3/17 Norjan aitarakentaminen

Norjan delegaatio antoi tiedoksi uuden poroaitasopimuksen tilanteen seuraamisesta koskien uuden sopimusaidan toteuttamista:

- päivitetty reitti Tanadalenissa (Tenolaaksossa)
- rakentamisen järjestäminen
- Inarijoen ylittämisen selvittäminen
- suhteet maanomistajiin ja muihin asianosaisiin
- muiden aitojen kuuluminen sopimusaitaan

Päätös

Tilannekatsaus merkittiin tiedoksi.

Sak 19.3/17 Gjerdebygging i Norge

Den norske delegasjonen ga en orientering om statusen i oppfølgingen av den nye reingjerdekonvensjonen vedr. oppføring av nytt konvensjonsgjerde:

- Oppdatert trasee i Tanadalen
- Organisering av byggingen
- Avklare kryssing av Anarjohka
- Forholdet til grunneiere og andre interesser
- Tilknytning av andre gjerder til konvensjonsgjerde

Vedtak

Statusoversikten ble tatt til orientering.

Asia 19.4/17 Suomen aitarakentaminen

Marja Anttonen Paliskuntain yhdistyksestä esitteli TOKAT-projektia ja sen, miten projektin tuottama kartta-aineisto olisi käytettävissä valtakunnan rajoilla olevien poroesteaitojen kartalle viemiseen. Lisäksi esitettiin alustava kesällä 2017 maastossa tehty aitalinjaussuunnitelma.

Päätös

Merkittiin annetut katsaukset ja suunnitelmat tiedoksi. Tarkemmat suunnitelmat seuraavan vuoden tekemisistä esitetään seuraavassa kokouksessa. Päätettiin tehdä erillinen katselmus maastossa koskien aitalinjauksia.

Päätettiin, että sihteeristöt arvioivat aitalinjan digitalisointimahdollisuuksien ja mahdollisen yhteisen karttapohjan kustannuksia (seuraavaan kokoukseen).

Sak 19.4/17 Gjerdebygging i Finland

Marja Anttonen fra reinbeitedistriktenes forening presenterte TOKAT-prosjektet og hvordan man kunne bruke prosjektets kart-materiale når man kartlegger reinsgjerdene ved riksgrensen. I tillegg ble det presentert en preliminær gjerdelinjeplan som ble gjort i terrenget sommeren 2017.

Vedtak

Oversikter og planer ble tatt til orientering. Mer nøyaktige planer for neste år blir gjort i neste møte. Man bestemte å lage en separert oversikt ved elva angående gjerdelinjer.

Det ble bestemt at sekretariatene vurderer mulighetene for en digitalisering av gjerdelinjen og en mulig felles kartbase med omkostninger til neste møte.

Asia 19.5/17 Suomalaisen porojen kulkeutuminen Norjan puolelle kesällä 2017

Kortesalmi on tavannut Norjan viranomaisia, kun porot ovat ylittäneet rajan. Viranomaisilla on selkeä käsitys, miten tällaisissa tilanteissa olisi voitu reagoida nopeammin. Asia hoidettiin yhdessä norjalaisten viranomaisten kanssa. On tärkeää, että he, joilla uuden sopimuksen mukaan on vastuu, tuntevat tehtävänsä. Porojen ylittäessä rajan myös CWD:hen liittyvät säännöt otetaan käyttöön. Suomen viranomaiset ovat lähittäneet Norjan viranomaisille virallisen päätöksen CWD-sääntöjen perusteella: jos porot ovat ylittäneet rajan Suomesta Norjaan, ne joko teurastetaan Norjassa tai kuljetetaan suoraan teurastamoon Suomessa.

Päätös

Asia merkittiin tiedoksi.

Sak 19.5/17 Finske reinsdyr som er vandret til Norges side sommeren 2017

Leo Kortesalmi, som har stilling som myndighet, presenterte saken. Kortesalmi har truffet Norges myndighet angående rein som har krysset grensen. Myndighetene har en klar oppfatning om hvordan man kunne ha reagert raskere i slike situasjoner. Saken ble ordnet sammen med norske myndigheter. Det er viktig at de som har et ansvar etter ny konvensjon kjenner sine oppgaver. Når reinen krysser grensen kommer også regelverket knyttet til CWD til anvendelse. Med bakgrunn i CWD regelverket har myndighetene i Finland sendt til Norges myndigheter en offisiell avgjørelse om at rein som har krysset

grensen fra Finland til Norge skal enten slaktes i Norge eller føres direkte til slakteri i Finland.

Vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Asia 20/17 Norjan esitys Haltin esteaidan osalta (edellisen kokouksen kohta 6.4.)

Haltin ylittävän sopimusaidan toiminnallisuuden ylläpitäminen on erityisen haastavaa. Tämä johtuu Haltin ilmastosta. Aitaa on yritetty siirtää useamman kerran siinä onnistumatta.

Päätös:

Komissio päätti, että ennen kuin Haltin aidan siirtämistä arvioidaan, olemassa olevaa aitaa yritetään vahvistaa erilaisin keinoin. Jos keinot eivät anna toivottua tulosta (/tehoa), aloitetaan prosessi aidan siirtämiseksi. Jos prosessi aidan siirtämiseksi aloitetaan, suomalaiset ja norjalaiset poronomaistajat kutsutaan osallistumaan.

Sak 20/17 Norges forslag om Halti-gjerdet (punkt 6.4. i forrige møte)

Funksjonaliteten til konvensjonsgjerdet over Halti er særlig utfordrende å opprettholde. Dette skyldes klimaet på Halti. Flere ganger har man forsøkt å få flyttet gjerdet uten at man har lyktes.

Vedtak

Kommisjonen vedtok at før man vurderer en flytting av gjerdet på Halti forsøker man ulike tiltak for å forsterke eksisterende gjerde. Dersom tiltakene ikke gir den ønskede effekt starter man en prosess med å få flyttet gjerdet. Finske og norske reiniere skal inviteres til å delta dersom man velger å starte en prosess med å flytte gjerdet.

Asia 21/17 Mahdolliset komissiolle tulleet viestit/toimenpidepyynnöt koskien rajaesteaitaa ja niihin liittyvät toimenpiteet/päätökset.

Kaldoaivin paliskunta on esittänyt kahden pyyntiaidan rakentamista poroesteaidan yhteyteen. Toinen paikka on Tenojoen varrella vanhalla kaatopaikalla ja toinen Pulmangissa Harremahcokassa. Harremahcokkan aita voitaisiin rakentaa porojen kokoamiseksi jatko-toimenpiteitä varten. Tässä tilanteessa aitaa voitaisiin käyttää vallitsevan CWD-tautitilanteen vuoksi vain norjalaisten porojen palauttamiseksi takaisin Norjaan.

Päätös

Poroaitakomissio ei käsitellyt kaatopaikalle esitettyä aitakokonaisuutta, koska se ei kuulu komission päätäntävaltaan. Harremahcokkan osalta päätöksen tekeminen siirretään

seuraavaan kokoukseen, jotta Norjan delegaatio voi keskustella ensin norjalaisten poronhoitajien kanssa asiasta.

Sak 21/17 Mulige meldinger/anmodninger for tiltak angående konvensjonsgjerdet som er kommet til kommisjonen og tiltak/avgjørelser angående dem.

Kaldoaivi reinbeitedistrikt har foreslått bygging av to fangstgjerder. Det ene stedet er ved Tanaelva på en gammel avfallsplass, og den andre i Pulmanki Harremahcok. Gjerdet på Harremahcok kunne bli bygget for å samle reinsdyrene for videre tiltak. I dette tilfellet, p.g.a. CWD-sykdommen, kunne man bruke gjerdet kun for å levere norske reinsdyr tilbake til Norge.

Vedtak

Reingjerdekommisjonen vedtok ikke å behandle spørsmål om oppføring av gjerdet på avfallsplassen fordi dette området ligger utenfor kommisjonens ansvarsområde. Hva det kommer til Harremahcok ble avgjørelsen utsatt til neste møte slik at den norske delegasjonen først kan diskutere saken med de norske reindriftsutøverene.

Asia 22/17 Uuden sopimuksen mukaiset suunnitelmat vuodelle 2018 molemmissa maissa

Päätös

Vuoden 2018 osalta suunnitelmat käsitellään seuraavassa kokouksessa. Suunnitelmat lähetetään tutustumista varten käännettyinä hyvissä ajoin ennen kokousta.

Sak 22/17 Planer til året 2018 etter den nye avtalen i begge landene

Vedtak

Planer for året 2018 blir behandlet i neste møte. Oversatte planene blir sendt for orientering i god tid før møtet

Asia 23/17 Muut asiat

Käytiin läpi CWD-tautitilanne ja seuranta molempien maiden osalta.

Päätös

Merkittiin annetut katsaukset tiedoksi.

Sak 23/17 Andre saker

Gikk gjennom CWD-sykdomssituasjonen og oppfølging i begge landene.

Vedtak

Saken ble tatt til orientering.

Asia 24/17 Seuraava kokous

Keskusteltiin tarpeesta pitää komission kokous keväällä sekä erikseen maastokatselmus koskien uusia aitalinjoja Inari- ja Tenojokivarressa alkukesällä 2018.

Päätös

Poroaitakomissio päätti, että seuraava kokous pidetään 11.-12.4.2018 Karasjoella. Varapäivät kokoukselle ovat 4.-5.4.2018. Alustavasti päätettiin pitää erillinen maastokatselmus Inari- ja Tenojokivarressa 14.6.2018.

Sak 24/17 Neste møte

Diskuterte om behovet å ha kommisjons møte neste vår, samt om en separat terrengoversikt angående de nye gjerdelinjer ved Anarjohka - og Tanaelva forsommeren 2018.

Vedtak

Reingjerdekommisjonen bestemte at neste møtet avholdes 11.-12.4.2018 i Karasjok. Reserv dager for møtet er 4.-5.4.2018. Preliminært bestemte man om en separat terrengoversikt ved Anarjohka - og Tanaelva 14.6.2018.

Hannu Linjakumpu

Anne Ollila

Leo Kortesalmi

Morten Floor

Katarina Påve Gaup

Johan I. Hetta

VEDLEGG